

Νίκος Αδαμόπουλος: «...Όταν ήμουν δάσκαλος των παιδιών του Γλύξμπουργκ». Εκδόσεις «Dreyfus», Αθήνα 1993, σελ. 224.

Το βιβλίο «...Όταν ήμουν δάσκαλος των παιδιών του Γλύξμπουργκ» κυκλοφόρησε το 1993 και πέρασε μάλλον απαρατήρητο, όπως συνήθως συμβαίνει με τις μαρτυρίες. Τις μέρες αυτές ωστόσο, που οι γάμοι του πρωτότοκου υιού του τέως ά-

Του ΤΑΣΟΥ ΚΑΠΕΡΝΑΡΟΥ

έτος 1982-83, στο Hellenic College of London, όπου φοιτούσαν τα παιδιά του Γλύξμπουργκ, των εφοπλιστών της παροικίας και κάποιων φιλομοναρχικών της ημεδαπής. Παιχνίδι της τύχης, αλλά θα μπορούσε να είναι και φάραση της ελληνικής δημοκρατίας εις βάρος του «τέως»: ένα παιδί της μεταπολίτευσης (ο Αδαμόπουλος αφιερώνει το βιβλίο του στη μνήμη του δολοφονη-

μένου συναδέλφου του Νίκου Τεμπονέρα), με

δημοκρατική συνείδηση και αριστερές ιδέες, να διδάσκει ιστορία και τις αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος σε γαλαζοαιμάτους...

Ο Αδαμόπουλος, αλλά και τέσσερις ακόμη εκπαιδευτικοί (Αντρέας Σταμάτουπουλος, Άννα Κοστρίβα, Κώστας Λάμνιας, Κική Αναστασοπούλου) που αποσπώνται την ίδια χρονιά στο Κολέγιο, διαπιστώνουν από την πρώτη μέρα που αναλαμβάνουν καθήκοντα δύο πράγματα: πρώτον, ότι τα παιδιά του Γλύξμπουργκ υπογράφουν με τους «τίτλους» τους («διάδοχος Παύλος», «πρίγκις Αλεξία», «πρίγκιπας Νι-

κόλαος») και δεύτερον, ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται εκεί ενισχύονται οικονομικά από τους εφοπλιστές του Λονδίνου. Και οι πέντε δεν θα 'χουν δίλημμα: *θα αρνηθούν την οικονομική ενίσχυση και τηρώντας το Σύνταγμα που δεν αναγνωρίζει «διαδόχους» και «πρίγκιπες», θα διαγράψουν καθημερινά, από τα επίσημα χαρτιά του σχολείου, τους επίθετους τίτλους στα ονόματα των παιδιών του Γλύξμπουργκ.* Η στάση τους, όπως είναι επόμενο, θα τους φέρει σε διάσταση με τους ανεκτικούς συναδέλφους τους και θα εξοργίσει το φιλομοναρχικό λόμπι, που θα μεταχειρισθεί κάθε δυνατό μέσο για να τους κάμψει. Απειλές, απόπειρα εξαγοράς, βία. Για να εννοηθούν καλύτερα τα πράγματα, είναι αναγκαίο να ειπωθούν λίγα λόγια για το Ελληνικό Κολέγιο του Λονδίνου. Όπως αναφέρει ο συγγραφέας (και από τα γεγονότα που έχουν συμβεί ή συμβαίνουν αυτό θα πρέπει να γίνει δεκτό), ο «τέως» μετά την κατάργηση της βασιλείας στην Ελλάδα και με την προσδοκία μιας μελλοντικής παλινόρθωσης, επιθυμούσε διακαώς την ίδρυση

ενός ελληνικού σχολείου στο Λονδίνο για να φοιτήσουν τα παιδιά του, ώστε να φανεί ότι η οικογένειά του ουδέποτε απεκόπη από τις ελληνικές παραδόσεις της. Ένα δημόσιο ελληνικό σχολείο στα μέτρα της βασιλικής οικογένειας φυσικά, η ίδρυση του οποίου έγινε εν τέλει δυνατή μόνο μετά την αποχώρηση του Κ. Καραμανλή από την πρωθυπουργία και την αρχηγία της Ν.Δ. (επί πρωθυπουργίας Ράλλη, με νομοσχέδιο του τότε υπουργού Παιδείας Ταλιαδούρου). Αν και τύποις ο χαρακτήρας του Κολεγίου ήταν εκείνος του δημοσίου ελληνικού σχολείου, η λειτουργία του ανετέθη σε εκτελεστική επιτροπή (υπό την αιγίδα της Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας, ο προκαθήμενος της οποίας θεωρείται φίλος του Κωνσταντίνου), με πρόεδρο την... Άννα Μαρία. Καθορίστηκαν, επίσης, υψηλά ετήσια δίδακτρα, απαγορευτικά για τη φοίτηση παιδιών Ελλήνων εργαζομένων στο Λονδίνο, ενώ για τους εκπαιδευτικούς που θα αποσπώντο στο Κολέγιο, τον τελικό λόγο είχε η Αρχιεπισκοπή Θυατείρων. Το καθεστώς αυτό ίσχυσε

μέχρι την κυβερνητική αλλαγή του 1981, οπότε καταργείται το προνόμιο της επιλογής των καθηγητών από μηχανισμούς φιλικούς προς τον «τέως». Αποτέλεσμα, η τοποθέτηση των πέντε εκπαιδευτικών που υπακούσαν στη συνείδησή τους και στη συνταγματική τάξη, θα αρνηθούν να «κλείσουν τα μάτια», πράγμα που αν συνέβαινε πιθανόν να οδηγήσει στο οξύμωρο της χορήγησης απολυτηρίων με τη σφραγίδα της ελληνικής Δημοκρατίας σε «διαδόχους» και «πρίγκιπες».

Η άρνηση των πέντε εκπαιδευτικών να σιωπήσουν και η αναπόφευκτη σύγκρουσή τους με τους φιλομοναρχικούς κύκλους, εν μέρει έγινε γνωστή από δημοσιεύματα στον Τύπο εκείνων των ημερών. Εκείνο που παρέμεινε άγνωστο όμως, και το περιγράφει ο Ν. Αδαμόπουλος στο βιβλίο του, είναι το παρασκήνιο των μεθοδεύσεων στις οποίες κατέφυγαν όσοι έβλεπαν τα σχέδιά τους να αποκαλύπτονται, και επομένως να κινδυνεύουν να ματαιωθούν. Μεταξύ άλλων παραθέτει συνομιλία με εφοπλιστή (Πατέρας), που του προτείνει να «αγοράσει» όσο όσο την παραιτή-

σή του. Ωστόσο, επειδή δεν «έχουν όλα την τιμή τους» (όπως λέει ο εφοπλιστής), ο καθηγητής θα προτιμήσει να κρατήσει τις ιδέες του έστω κι αν αναγκάζεται για να καταφέρει να τα βγάλει πέρα, να γίνει και πλανόδιος μουσικός τα βράδια στο μετρό. Συνεπεία των συγκρούσεων, η εκτελεστική επιτροπή του Κολεγίου θα το μετατρέψει σε αγγλόγλωσσο ιδιωτικό (7-2-83) και δύο μέρες αργότερα, η ελληνική κυβέρνηση θα ανακαλέσει την υπουργική απόφαση της ίδρυσής του. Συνεπώς, μάλλον, ψευδεται ο «τέως» όταν ισχυρίζεται στις συνεντεύξεις του ότι τα παιδιά του τελείωσαν ελληνικό σχολείο. Στην αρχή του σημειώματος επιώθησε ότι το βιβλίο «...Όταν ήμουν δάσκαλος των παιδιών του Γλύξμπουργκ» είναι επίκαιρο χρήσιμο. Αυτό σημαίνει ότι η πολύτιμη μαρτυρία του δεν πρέπει να ιδωθεί μόνο υπό το πρίσμα των αποκαλύψεων για τον «τέως», αλλά κυρίως, να νοηθεί στο συμβολικό πεδίο: εκτός από τους (κυριολεκτικά και μεταφορικά) «βασιλικούς άνδρες», υπάρχουν και πολίτες που ματαιώνουν τα σχέδιά τους.